Wingate Sporcular ?çin Ba?ar?n?n Sorumlulu?unu Alma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Wingate Sporcular ?çin Ba?ar?n?n Sorumlulu?unu Alma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32660

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Wingate Sporcular ?çin Ba?ar?n?n Sorumlulu?unu Alma Ölçe?i (WSARS), sporcular?n ba?ar? ve ba?ar?s?zl?k durumlar?n? neye yükledi?ini, yani denetim oda?? e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle performans sporcular?na odaklanmakta olup, bireysel spor dallar? ve tak?m spor dallar?yla u?ra?anlar için ayr? ayr? uyarlanm?? iki farkl? formu bulunmaktad?r. Her iki form da 22 zorunlu madde ve ek alternatif sorular içermektedir. Ölçek, içsel ve d??sal yüklemleme e?ilimlerini 5'li Likert Tipi Ölçek üzerinde de?erlendirmektedir. Bu ölçek, Seyhan Has?rc?'n?n 1990 y?l?nda yay?mlad??? doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Wingate Ölçe?i, Spor Psikolojisi, Denetim Oda??, Ba?ar? Yüklemlemesi, Sporcu Performans?, Yap? Geçerlili?i, Güvenirlik

Yazarlar

Seyhan Has?rc?

Amaç

WSARS'?n temel amac?, performans sporcular?n?n hem ba?ar? hem de ba?ar?s?zl?k durumlar?nda sorumlulu?u nerede alg?lad?klar?n? (içsel veya d??sal faktörler) belirlemektir. Bu ayr?m, sporcular?n motivasyonel ve psikolojik profillerini anlamak için kritik öneme sahiptir. Ölçek, sporcunun performans? üzerindeki kontrol alg?s?n? ve yüklemleme stilini ölçerek, spor psikolojisi alan?nda uygulamal? çal??malara zemin haz?rlar.

Ölçek, sporcular?n olumlu ve olumsuz ya?am olaylar?na verdikleri tepkileri de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu, sporcular?n kar??la?t?klar? zorluklar kar??s?nda gösterdikleri psikolojik dayan?kl?l??? ve gelecekteki performans beklentilerini tahmin etmeye yard?mc? olur.

Yap?

WSARS, psikolojideki temel yüklemleme (atribution) teorisine dayanmaktad?r. Ölçülen temel yap?, bir bireyin ya?ad??? olaylar?n nedenlerini içsel (ki?isel yetenek, çaba) ya da d??sal (?ans, görev zorlu?u, hakem kararlar?) faktörlere atfetme e?ilimi olan denetim oda??d?r. Ölçek, bu yap?y? hem pozitif (ba?ar?l?) hem de negatif (ba?ar?s?z) spor olaylar? ba?lam?nda çift boyutlu olarak ele al?r.

Ölçek toplam 22 maddeden olu?ur; bu maddelerden 11 tanesi içsel yüklemlemeyi, 11 tanesi ise d??sal yüklemlemeyi temsil etmektedir. Her bir madde, kat?l?mc?n?n içsel veya d??sal bir durumu seçmesini gerektirir. Bu yap?sal ayr?m, sporcunun sorumluluk alg?s?n?n detayl? bir ?ekilde analiz

ARABPSYCHOLOGY.COM

edilmesini sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Türkçe çevirisinin madde analizi sonuçlar? ve yap? geçerlili?i incelemelerini kapsam??t?r. Madde analizi, Klasik Test Teorisi çerçevesinde madde-toplam korelasyonlar? ve güvenirlik indeksleri hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir.

Yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla, WSARS'tan elde edilen toplam puanlar?n ya?, kulüpte geçirilen süre gibi çe?itli demografik ve sporla ilgili de?i?kenlerle olan ili?kisi incelenmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in bireysel sporcular ve tak?m sporcular? için ayr? ayr? haz?rlanm?? olmas? (bireysel formda 6, tak?m formunda 5 ek alternatif soru bulunmas?), spor dal?na özgü yüklemleme farkl?l?klar?n? yakalama yetene?i aç?s?ndan yap?sal geçerlili?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ?srail örnekleminde toplam 107 yeti?kin sporcu (38 bireysel, 69 tak?m sporcusu) üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirli?in temel göstergesi olarak Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? ve Spearman-Brown yar?ya bölme güvenirlik katsay?lar? kullan?lm??t?r.

Elde edilen güvenirlik katsay?lar? a?a??daki gibidir:

Bireysel Sporlar Ölçe?i:

Ba?ar?l? ya?am olaylar? için: 0.46
Ba?ar?s?z ya?am olaylar? için: 0.55
Toplam puan için: **0.75**

Tak?m Sporlar? Ölçe?i:

Ba?ar?l? ya?am olaylar? için: 0.50
Ba?ar?s?z ya?am olaylar? için: 0.52
Toplam puan için: **0.75**

Toplam puan güvenirlik katsay?s? her iki form için de kabul edilebilir düzeyde (0.75) olup, alt boyutlardaki (ba?ar?l?/ba?ar?s?z olaylar) katsay?lar?n daha dü?ük oldu?u görülmektedir. Ayr?ca, güvenirlik kapsam?nda ölçekten elde edilen toplam puanlar?n ya? ve kulüp y?l? gibi de?i?kenlerle olan ili?kileri de incelenmi?tir.

Faktör Analizi

WSARS'?n geli?tirilme sürecinde, ölçe?in temel yap?s?n?n içsel (11 madde) ve d??sal (11

ARABPSYCHOLOGY.COM

madde) yüklemleme boyutlar?n? ayr??t?rmas? beklenmektedir. Her ne kadar kaynakta formel bir Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA/AFA) rapor edilmemi? olsa da, yap?sal farkl?la?ma, madde analizleri ve bireysel/tak?m sporcular? aras?ndaki puan farkl?la?malar?n?n incelenmesi yoluyla sa?lanm??t?r. Ölçe?in iki ayr? formda (bireysel ve tak?m) sunulmas?, sporcular?n yüklemleme stillerinin sporun do?as?na göre farkl?la?t??? varsay?m?na dayanan güçlü bir yap?sal karar? temsil etmektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme

Format: Ka??t tabanl?, çok seçenekli Likert tipi yan?t format?.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal çal??ma tezin Türkçe uyarlamas?n? içermektedir.)

Popülasyon Grubu: Performans Sporcular? (Bireysel ve Tak?m Sporcular?).

Ya? Grubu: Yeti?kin Sporcular.

Popülasyon Detaylar?: Güvenirlik çal??mas? ?srail örnekleminde 107 yeti?kin sporcu (38 bireysel, 69 tak?m) üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n, sunulan sporla ilgili pozitif veya negatif durumlara ili?kin içsel veya d??sal nedenlerden birini seçmeleri ve bu seçime ne kadar kat?ld?klar?n? 5'li Likert derecelendirmesiyle belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Performans Sporcular?, Bireysel Sporlar, Tak?m Sporlar?, Yüklemleme Stili, Cronbach Alfa, Spearman-Brown, Klasik Test Teorisi

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: dr.hasirci@t-online.de

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Seyhan Has?rc? taraf?ndan 1990 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: wingate-sporcular-icin-basarinin-sorumlulugunu-alma-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Has?rc?, S. (1990). *Performans sporcular?nda denetim oda?? (Bireysel ve tak?m sporcular?)* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Wingate Sporcular ?çin Ba?ar?n?n Sorumlulu?unu Alma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek, toplam 22 maddeden olu?maktad?r: 11 adet içsel yüklemleme maddesi ve 11 adet d??sal yüklemleme maddesi. Buna ek olarak, bireysel spor dallar? için 6, tak?m sporlar? için 5 alternatif soru bulunmaktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1 = **hiç kat?lm?yorum**, 5 = **Tamamen do?ru**).

ARABPSYCHOLOGY.COM